

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Waldorfská mateřská škola

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Základní údaje	5
3	Podmínky vzdělávání	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky	6
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu	8
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	11
3.7	Spoluúčast rodičů	12
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi	13
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	14
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
4	Organizace vzdělávání	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu	17
5.1	Zaměření školy	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	17
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	18
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	19
6	Vzdělávací obsah	20
6.1	Principy a metody vzdělávání	20
6.2	Integrované bloky	23
6.2.1	Září - období Michaelské slavnosti	23
6.2.2	Říjen - období vrcholícího podzimu	27
6.2.3	Listopad - období Martinské slavnosti	32
6.2.4	Prosinec - období Adventu a Vánoc	35
6.2.5	Leden - období „nového léta“	38
6.2.6	Únor - období Masopustu	41
6.2.7	Březen - období příchodu jara	43
6.2.8	Duben - období Velikonoc	46
6.2.9	Květen - období svatodušních svátků - letnic	48
6.2.10	Červen - období svátku sv. Jana	50
7	Systém evaluace	53

7.1	Oblasti autoevaluace.....	53
7.2	Prostředky autoevaluace.....	53
7.3	Časový plán	53
7.4	Odpovědnosti a pravidla	54

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Waldorfská mateřská škola

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Waldorfská mateřská škola Turnov, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Hruborohozecká 405, Turnov, 51101

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Hana Lamačová

KONTAKT:

e-mail: wmsturnov@seznam.cz,

web: www.waldorfturnov.cz

IČ: 72743948

RED-IZO: 600098648

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Hana Lamačová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Turnov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Antonína Dvořáka 335, Turnov 511 01

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 5. 2017

ČÍSLO JEDNACÍ: 5/2017

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 13. 4. 2017

.....
ředitel školy

Hana Lamačová

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na okraji města nebo obce, v klidové zóně

Druh provozu školy: Celodenní

Kapacita školy: 21 – 50 (malá škola)

Počet tříd: 2

Počet pracovníků: 8

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy:

Budova školy je obklopena novou zahradou v přírodním stylu se vzrostlou i nově vysázenou zelení a dětským hřištěm, dále přístupem na hřiště pro míčové hry s pevným povrchem, má různá zákoutí, keře, vrbovou chýši, pískoviště, zahradní domek, akátové houpačky, nerez skluzavky, kopce spojené kládou, dále vodní prvek, ohniště, zahrádku se záhonky a kompostem.

Mateřská škola se jako alternativní začínala rozvíjet po sametové revoluci v roce 1989. Již v roce 1990 proběhly první přednášky a kurzy pořádané panem Dr. Josefem Bartošem zaměřené na waldorfskou pedagogiku. Za pomoci přátel ze zemí bývalé západní Evropy (hlavně Německa a Holandska) se začalo v Čechách formovat zázemí pro nový, dosud neznámý druh pedagogiky. V této době pracovala ve školce paní ředitelka Květa Loukotová, a ta dala vývoji ve směru k waldorfské pedagogice zelenou.

Waldorfská mateřská škola vznikla za podpory sdružení rodičů a se souhlasem zřizovatele, uděleným k 1. 1. 1997. Statut „waldorfská“ udělený Mezinárodním sdružením waldorfských mateřských škol ve Stuttgartu, získala k 13. 5. 1997. Právním subjektem je od 1.1.2003. 1.9.2014 byla otevřena nová budova MŠ, která byla postavena na místě staré nevyhovující stavby.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Hračky i učební pomůcky jsou umístěny v policích či přímo na zemi, jsou dětem volně přístupné a jsou pravidelně udržovány a obměňovány. Většina je učitelkami vyráběna a jsou z přírodních materiálů, či jsou to praktické předměty či přírodniny či hračky ze dřeva od řemeslníků.

Všechny mají ve třídě svoje pevné místo a jsou uklizeny a tříděny do košů či na police.

K činnostem využíváme materiál přírodního charakteru (přírodní akvarelové barvy, včelí vosky, vlna,...).

Pečujeme o to, aby prostředí bylo světlé v narůžovělých tónech, jednoduše zařízené s možností tvořivé proměny prostoru dle ročního období.

Podlaha je dřevěná či z marmolea a je doplněna světlými vlněnými koberci a koberečky. V herně nechybí dětské koutky, hrací patro, domečky, stojany, dílna, kuchyňka, látky, šátky, obrázky.

Děti mají možnost pečovat o květiny i o zvířátka (rybičky a terárium s pískomily).

Dětské výtvary nejsou záměrně vystavovány, ale rodiče je mají možnost zhlédnout přímo ve třídě nebo si je děti odnášejí domů.

V herně při odpočinku jsou lůžka oddělena paravánky a látkami. Každé dítě má svůj intimní prostor. Je zde dětská knihovnička pro nespící děti. K snížení denního světla při relaxaci slouží žaluzie na oknech.

Každé dítě má v šatně svoje místo na oblečení a obuv, stejně tak v sociálním zařízení místo na ručník a kartáček na zuby.

Toalety jsou intimně odděleny. Sprcha je bezbariérová.

Zároveň je zde i oddělené sociální zázemí pro učitelky.

Zahrada má hrací prvky z akátu, houpačky, pískoviště, skluzavky, domečky, děti se mohou uchýlit mezi stromy a keře, mohou volně běhat a zdolávat záměrně zřízené nerovnosti terénu, mohou pomáhat na záhoncích a při práci na zahradě, v létě se koupat a sprchovat. Na míčové hry mohou používat sousední hřiště.

Často je využíván k procházkám a pobytu venku blízký zámecký park či les.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Důraz na zdravou výživu dětí je důležitou součástí waldorfské pedagogiky. Zcela vědomě je rozvíjen vztah k Zemi a jejím proměnám v cyklu ročních období. V každé třídě waldorfské mateřské školy je kuchyňka, kde mají děti možnost s učitelkou krájet ovoce, zeleninu, mazat chléb, míchat pomazánku, cítit vůni koření. Tyto zdánlivé drobnosti působí velmi jemně na rozvíjení smyslů, též na vytváření příjemné atmosféry a nálady při stolování ve třídě. Děti nejsou do jídla nijak násilně nuceny, pouze k jídlu příznivou atmosférou podněcovány.

Rodiče zpravidla přivádějí děti do MŠ do 8,30. Dle domluvy mohou v případě potřeby přivést děti individuálně.

Stejně tak je to s vyzvednutím dítěte, zpravidla ve 12,30 po obědě, ve 14,20 až 16,00 po odpolední svačině či individuálně dle domluvy.

Pobyt venku probíhá téměř za každého počasí s výjimkou velmi nepříznivých klimatických podmínek či špatné kvality ovzduší. Trvá od 10,00 do 11,30, a pak případně následně odpoledne po odpolední svačině. Je důležité, aby děti měly dostatek volného pohybu ve třídě i na zahradě školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivit (např. delší čas odpočinku pro malé děti a naopak kratší odpočinek či klidová činnost pro staší děti apod.)

Děti nejsou nijak přímo ke spánku nuceny, ale vedeny ke klidu a odpočinku na lůžku.

Učitelky samy děti motivují a poskytují dětem vzor a příklad ke zdravému životnímu stylu.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Děti jsou vedeny ke kamarádství, spolupráci a hezkým vztahům mezi sebou, chceme, aby do školy chodily rády.

Učitelky dětem naslouchají, jsou vstřícné, empatické, rozvíjejí příležitostnou komunikaci s dítětem, vyloučena je manipulace s dítětem či nátlak, násilí, přílišná organizovanost či nezdravá řevnivost či soutěživost, negativní slovní komentáře apod.

Naopak ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi je podporována vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají přirozeně a autenticky.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Učitel se věnuje též neformálním vztahům dětí ve třídě a přirozeně je ovlivňuje prosociálním směrem jakoprevenci šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Škola je v provozu do 6,30 do 16,00 hod. Děti přicházejí nejdéle do 8,30 hod., kdy je volná hra, pak následují řízené činnosti, ranní kruh, svačina, pobyt venku, pohádka a oběd, odcházet domů mohou děti ve 12,30 či po odpočinku od 14,20-16,00, kdy je opět volná hra dětí. Běžný den dítěte je naplněn a utvářen všemi možnými rytmy. Jsou pravidelně střídány činnosti volné, při kterých může projevit svou vůli a tvořivou aktivitu, a činnosti řízené, kdy se cítí být součástí širšího společenství a učí se ctít projevenou vůli druhého. Jiným typem rytmu je pravidelné střídání činností konaných pouze v určitý den v týdnu (- např. úterní pečení, páteční modelování pomocí včelího vosku...). Nejšířeji pojatým rytmem, se kterým se dítě ve waldorfské mateřské škole setkává, jsou slavnosti vycházející ze zákonitostí přírody - ročních období.

Praktickou rovinou pro uskutečňování kroků vedoucích k harmonizaci dítěte je oblast pěstování návyků. V tomto smyslu je pečováno především o návyky vztahující se k sebeobsluze dítěte, ale také i o nejrůznější pracovní a společenské návyky. V tomto smyslu tedy záleží na tom, jak mezi sebou dospělí komunikují, záleží i na tom, jak systematicky a s jakou vnitřní účastí probíhá třeba úklid hraček nebo příprava jídla. Zvláště o úklid hraček je velmi pečováno, každá věc má ve třídě své pevné místo. Pokud se hračka rozbije, pokoušíme se o nápravu a uvedení věci do původního pořádku. Dítě se učí, že pokud se něco pokazí, může to být napraveno.

Hlavní metodou výchovy je napodobování-učitel vše činí jako první a děti se přidávají. Tato metoda klade velké nároky na pedagoga. Měl by činit pouze to, co je hodné napodobování dětmi s důrazem na pravdivost a autentičnost chování. Zde je obrovský prostor pro sebevýchovu pedagoga.

Denní řád je sice pevný, ale zároveň musí být pružný, aby se přizpůsobil aktuální situaci ve třídě a potřebám dětí, aby nedošlo ke stresu či jejich přetěžování. V tomto musí být učitel vnímavý a nesmí se bát změnit třeba i to, co si připravil, a ustoupit od plánu, pokud je to ve prospěch dětí.

Důraz musí být kladen na pohybové aktivity dětí, řízené pohybové aktivity jsou denně zařazovány do ranních kruhů a 1x týdně do Eurytmie (uměleckého pohybu při hudbě a řeči).

Velký prostor je ponechán volné hře a individuálním činnostem, děti mohou mít možnost činnost přerušit a následně v ní pokračovat (tkaní, šití,...), děti mohou pracovat svým tempem, vedou se k experimentování (volné tvoření s materiálem), motivují se k dokončení činnosti (hlavně starší předškolní děti).

Pracují ve větších či menších skupinkách či individuálně, mají možnost se uchýlit do soukromí, což jim umožňují hrací koutky či relaxační prostor na patře, mají možnost soukromí při hygieně, když to vyžadují.

Příprava učitele na činnosti odpovídá individuálním vzdělávacím potřebám dětí, jejich zájmům, důležitá je kvalitní příprava pomůcek a potřeb a vytvoření tvůrčího estetického prostředí.

Každá ze tříd školy má 24, případně 25 dětí (výjimka z počtu dětí), třídy se spojují jen v nutných organizačních případech a nedochází k překročení limitu počtu dětí na třídu.

Učitelé se překrývají 2,5 hodiny denně uprostřed dne.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

Ve škole se všichni řídí viditelně vyvěšeným Školním řádem.

Další provozní pravidla a předpisy určují Vnitřní směrnice.

Škola informuje o svých aktivitách a činnosti na vývěsce v chodbě a infořegále, nástěnkách v šatnách dětí, dále na vývěsní tabuli venku, na webu školek ve městě, na webu zřizovatele, na vlastním webu a na Facebooku, případně v tisku.

Školu vede ředitelka a ta zodpovídá za chod školy. Snaží se o vytváření kvalitního pracovního ovzduší, přátelského klimatu, podporuje spolupracovníky školy a ponechává jim dostatek pravomocí, respektuje jejich názor, podporuje jejich spoluúčast na chodu školy a motivuje je k vzájemné spolupráci.

Řízení a vedení MŠ vychází z obecně platných zákonů a předpisů. Důležitým výkonným orgánem je konference školy-kolegium. To se schází 1x za 14 dní či podle naléhavosti a potřeb. Dle potřeb přicházejí na konferenci i provozní zaměstnanci. Z jednání kolegia se vždy pořizuje zápis, ve vedení kolegia se pedagogové střídají. Nedílnou součástí práce kolegia jsou rozhovory o dětech, příprava činností a akcí školy a jejich evaluace, společné studium pedagogických textů.

Pedagogický sbor chce pracovat jako tým, plánuje svou práci a následně ji evaluuje. Jeho činnost je smysluplná a užitečná, pracuje na ŠVP a TVP a vyměňuje si zkušenosti, vzdělává se, koordinuje akce a činnost školy. Pracuje ve prospěch dětí. Zapojuje do činnosti i rodiče dětí. Spolupracuje při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s místními základními školami, s dalšími organizacemi ve městě (Městská knihovna, Mateřské centrum, Ekologické organizace,...) a s odborníky z Pedagogicko-psychologické poradny a OSPODU.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně

V mateřské škole pracují 4 učitelky včetně ředitelky.

S péčí o děti pomáhá školní asistent a též paní školnice, ta se též stará o pořádek a čistotu ve škole.

O přípravu a výdej stravy se stará paní kuchařka, školní jídelnu vede vedoucí ŠJ.

V oblasti personálního a pedagogického zajištění je požadována plná kvalifikace v oboru Učitelství pro mateřské školy a absolvování tříletého Semináře waldorfské pedagogiky, který organizuje Asociace waldorfských mateřských škol v ČR spolu s Internationale Vereinigung der Waldorfkindergarten ve Stuttgartu.

V ČR je sledováním uplatňování kvalit waldorfské pedagogiky pověřena Asociace waldorfských mateřských škol v ČR, jejímž je škola členem.

Pokud učitel nemá požadovanou kvalifikaci, musí si ji aktivně doplnit. Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. V tom je podporuje ředitelka školy a vytváří jim k tomu podmínky.

Zároveň musí být zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Služby učitelek jsou organizovány jako ranní a odpolední se vzájemným překrýváním 2,5 hodiny denně.

Všichni zaměstnanci se chovají a jednají v souladu se společenskými pravidly a dodržují pedagogické zásady výchovy předškolních dětí.

Služby specialistů a odborníků (logopedie, psycholog,...) jsou zajišťovány po domově s rodiči či jejich souhlasu ve specializovaných zařízeních.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Zaměstnanci školy se snaží o vytváření příznivého klimatu mezi školou a rodiči dětí. Důležitá je empatie, důvěra, vstřícnost, vzájemný respekt a ochota spolupracovat. Učitelé a rodiče jsou partneři při naplňování výchovy a vzdělávání dětí.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých akcí či slavností, scházet se a diskutovat o výchově dětí, pracovat ve prospěch školy, účastnit se řešení problémů, pomáhat s přípravou akcí a slavností.

Jsou pravidelně informováni o prospívání jejich dítěte, obě strany mohou požádat o rozhovor a hledání řešení problému.

Škola naprosto chrání soukromí rodiny, učitelé jednají s rodiči taktně a ohleduplně, chrání důvěrné informace. Do soukromí rodiny nezasahují nevyžádaně, poskytují jen chtěné rady. Vystříhají se přílišné horlivosti v tomto směru.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Ve škole pracuje Spolek přátel a rodičů WMŠ. Schází zpravidla 1x za měsíc, zástupci spolku mají na požádání přístup na konferenci kolegia školy.

Spolupráce s rodinou dítěte a vzájemná pomoc je stěžejním pilířem naší práce. Každé dítě má právo na vlastní vývoj a životní cestu, respektujeme zvyklosti dítěte a jeho rodiny a snažíme se vyjít vstříc potřebám dítěte a požadavkům rodičů. Pro rodiče a děti pořádáme téměř každý měsíc

slavnosti, kde rodič vidí, jak jeho dítě pokročilo ve vývoji a co nového se naučilo. Rodiče se scházejí též na pravidelných Rodičovských večerech, kde se povídá o školce, dětech, ale i vyrábí spousta zajímavých věcí. Vyvrcholením každoroční činnosti školky je Jánský jarmark, který již tradičně pořádáme se Spolkem rodičů a přátel WMŠ v prostorách školky a zahrady.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

sdružení rodičů a přátel školy

školské poradenské zařízení

základní školy

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola a ta se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí.

Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu dětí nadaných.

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola stanovuje podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

- Podpůrná opatření stanovuje daná osoba (pedagog) na základě doporučení pedagogické rady
- O průběhu realizace opatření vede záznamy
- Opatření pololetně vyhodnocuje a konzultuje s pedagogickou radou školy

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, je nutné zajistit další podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola zřizuje pro tyto děti zvláštní třídu, protože nepovažuje za vhodné věkově heterogenní uspořádání 2-7 letých dětí
- Tato třída je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Prostedí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V současné době zřizuje MŠ dvě věkově heterogenní třídy, každá má 24 dětí (25 na vyjímku z počtu dětí). Aktuální kapacita je 50 dětí.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Při zařazování dětí do tříd respektujeme přání rodičů, sourozenecké vazby, věkové složení a poměrné zastoupení chlapců a dívek. Konečné slovo při složení tříd má pedagogická rada (kolegium) školy.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení učitelek je 2,5 hodiny uprostřed dne. Ve třídě ředitelky vypomáhá se souběžným působením školní asistentka.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria přijetí zveřejňuje ředitelka školy nejméně 2 měsícem před zápisem do mateřské školy na webu MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání probíhá v MŠ na žádost zákonných zástupců dítěte. 2x ročně přichází dítě na přezkoumání vzdělávání do MŠ. Dítě je vedeno ve školní matrice a je zařazeno do evidence. Pokud se dítě na přezkoumání nedostaví, je individuální vzdělávání ukončeno a dítě nastupuje k povinnému předškolnímu vzdělávání do MŠ.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Škola se profiluje jako waldorfská a svým vzdělávacím programem se hlásí k oficiálně zveřejněnému waldorfskému programu.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem vzdělávání dětí je rozvíjet dítě po všech jeho stránkách jako osobnost s respektem k jeho zvláštnostem ve vývoji. Učitelka je průvodcem dítěte, jeho pomocník a ochránce. Chceme každé dítě přijímat s láskyplnou péčí, vzbuzovat u něho pocit bezpečí a důvěry. Zároveň pečujeme o společenství a přátelskou atmosféru ve třídě.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Škola je v provozu od 6,30 do 16,00 hod.

Běžný den dítěte je naplněn a utvářen všemi možnými rytmy.

Zpravidla 1x do měsíce pořádá škola slavnosti, někdy v dopoledním programu, někdy v odpoledním za přítomnosti rodičů dětí.

Slavnosti jsou součástí kultury různých společenství od samého jejich počátku. Křesťanské obrazy přítomné v naší kulturní tradici jsou pro dítě přirozenou cestou k prožitku obecně sdílených lidských hodnot v prostoru střední Evropy. Slavnosti se připravují ve spolupráci se Spolkem rodičů dle ročního rytmu.

Během týdne jsou k dispozici dva hlavní typy řízené výtvarné činnosti - malování akvarelovými barvami a modelování za pomoci včelího vosku. Při práci s akvarelovou barvou zapouštěnou do mokrého podkladu procítá smysl pro barvy a s ním i cit pro harmonii. Barvami uvádí děti v soulad svoje vlastní duševní prožívání s tím, co barva a hry barev samy ze sebe chtějí vyjádřit. Sledování linie a figurální obrázky nejsou v tomto typu výtvarné činnosti prioritní, linii lze tímto způsobem vytvářet jako hranici dvou barevných ploch. Děti si výkresy samy ukládají k sušení. Na nástěnku výkresy záměrně nevystavujeme, není důležitý výsledek, ale vlastní prožitek dítěte.

Podobnou funkci má pravidelné tvoření se včelím voskem. Tento materiál je pro dítě velmi příjemný svou barevností, vůní a schopností udržet tvar a teplotu, jež mu byla manipulací s ním vtisknuta. Podobně jako při malování dáváme i zde před jakýmkoliv vysvětlováním přednost vlastnímu zážitku dítěte.

Významnou úlohu má i práce v dílně nebo na zahradě. Vzhledem k tomu, že tělesná výchova v jejím klasickém provedení není ve waldorfské mateřské škole prováděna, velmi vyzdvihneme plnohodnotný přirozený volný pohyb venku, posilující odvalu, sebedůvěru a rozhodnost, který má být v rámci denního rytmického členění činností jakýmsi skutečným „volným výdechem“.

S dětmi zpíváme při každé příležitosti. Zpěv není ve waldorfské mateřské škole koncipován jako samostatná oblast, které se věnujeme ve speciálně vyhrazené době, nýbrž jako organická součást veškerého života v mateřské škole. Provází například různé činnosti, jimž se věnuje učitelka během hry dětí. Je nedílnou součástí první společné činnosti nazývané „ranní kruh“, který přichází vždy po volné hře jako chvíle společného ztišení a okamžik vzájemného naslouchání druhému. Zpěv a hra na lyru či jiný hudební nástroj jsou přítomny při každém vyprávění pohádky či ukládání k odpolednímu odpočinku.

Významné místo v programu dne má každodenní vyprávění a říkadla doprovázená prstovými hrami během ranního kruhu a zcela ojedinělá metoda, která je používána v tomto typu mateřské školy - pravidelná četba klasické pohádky. Obsahem pohádky odpovídá vždy danému ročnímu období, má v denním programu své stálé místo a je čtena nebo vyprávěna stále stejná vždy více dnů za sebou - obvykle 5 dnů. Pohádka může být následně další týden hrána jako loutkové divadlo, zkraje hraje učitelka, následně přebírají divadlo děti.

Spojením slova, hudby a pohybu je eurytmie - pohybová výchova vytvořená Rudolfem Steinerem jako metoda, jejíž snahou je harmonizovat vztah člověka ke světu i k sobě samému. Eurytmie rozvíjí radost z volného a přirozeného pohybu a při tom co nejušlechtleji podněcuje fantazii dětí. Má být jakousi viditelnou řečí, vycházející z celého člověka, z jeho duševní nálady například při tvoření samohlásek, děti mají možnost jejím prostřednictvím zažívat také různé kvality (rychlý - pomalý, malý - velký, potichu - hlasitě, slabý - silný apod.).

Praktickou rovinou pro uskutečňování kroků vedoucích k harmonizaci dítěte je oblast pěstování návyků.

Hlavní metodou výchovy je napodobování-učitel vše činí jako první a děti se přidávají.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu

IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP:

- PLPP vytváří pověřená osoba (pedagog) na základě projednání pedagogické rady a podnětů pedagogů po konzultaci s rodiči případně s poradenským zařízením či odborníky
- Realizaci PLPP zaznamenává do sešitu a činí k realizaci příslušné poznámky a postřehy
- Vyhodnocování PLPP probíhá čtvrtletně písemně, pověřená osoba s ním seznamuje pedagogickou radu

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP:

- IVP zpracovává pověřená osoba (pedagog) na základě doporučení ŠPZ
- Realizaci IVP zaznamenává do sešitu a činí k realizaci příslušné poznámky a postřehy, spolupracuje s ŠPZ a odborníky
- Vyhodnocování IVP probíhá čtvrtletně písemně, pověřená osoba s ním seznamuje pedagogickou radu, spolupráce s ŠPZ

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.
- Péče o děti od dvou do tří let musí být organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Během týdne se v MŠ pravidelně mohou střídat tyto činnosti:

Pondělí - kreslení

Při kreslení užívají děti voskové pastely v blocích s širokou měkkou stopou na formátu papíru s kulatými rohy. Dětské práce se nehodnotí a zpravidla nevystavují, jde zde kreslení pro potěšení a ztvárnění prožitků na vlastní náměty.

Úterý - pečení

Přípravy pečení chleba či bochánek se účastní děti během celého dopoledne. Ráno zadělají společně s učitelkou těsto. Vypracování má na starosti učitelka, děti mísí těsto za doprovodu písni nebo říkadel. Společně pak u stolu tvoří malé bochánky, které se pak upečou. Děti projdou celý proces pečení chleba i s předcházejícím mletím celozrnné mouky. Svými smysly zde zažijí elementy jako jsou slunce, voda, země i vzduch. Pečivo si berou domů a většinou jím obdarují členy rodiny.

Středa – malování akvarelů

Při malování se děti seznamují s barvami, nezobrazují však konkrétní předměty, ale prožívají svět barev, jejich vznikání. Děti pozorují, jak se jedna barva setkává s druhou, ohraničuje ji nebo se s ní spojuje, jak vznikají nové barvy, nové formy.

Svou fantazií v tom vidí to nebo ono. Tak dítě vyvíjí obdivuhodné intuitivní umění v kladení barev. Takovéto malování nevede k soutěživosti nebo k obkreslování, ale je psychologickým lékem, který vyrovnává napětí a únavu z jednostrannosti. Cílem je proniknout do podstaty té které barvy a prožít si jejich mísení a prolínání či vznik. Děti dostávají k práci pouze 3 (někdy jen 2 či 1) základní barvy-červenou, modrou a žlutou.

Čtvrtek - eurythmie

Pohybová výchova je zde zastoupena především eurythmií, která je spojením pohybu se slovem nebo hudbou. Tato činnost léčivě působí na celý organismus, podporuje správný rozvoj vnitřních, životně důležitých orgánů a pomáhá při utváření řečových schopností i při korekci vad ve

výslovnosti. Umožňuje dítěti vžívat a vcítovat se do dějů a nálad, které ztvárňuje při zapojení celé smyslové sféry. Na tuto činnost přichází do školy odborník-eurythmista, učitelky v činnosti pomáhají.

Pátek – modelování

Základním materiálem při modelování je včelí vosk. Při jeho zpracování si děti pěstují nejen jemnou motoriku, ale i trpělivost, neboť toto zpracování je zdouhavější než práce s plastelínou. I zde dáváme přednost před vysvětlováním nejprve vlastnímu zážitku dětí z práce dospělého, pravidlem při práci je postup od celku k jednotlivostem.

Organizace dne:

Pravidelnému rytmu je podřízen i průběh dne. Při přípravě je nutno zohlednit podmínku rovnováhy mezi volnou hrou dětí pro rozvoj jejich vlastní iniciativy a mezi společnou činností skupiny vedené učitelkou.

6,30 - 9,00 ranní hry a činnosti podle zájmu dětí

9,00 - 9,15 přivítání dne, ranní kruh

9,15 - 9,35 svačina

10,35 - 10,00 jedna ze společných činností v programu týdne, hygiena

10,00- 11,30 pobyt venku

11,30- 11,50 pohádka (vyprávěná, čtená nebo hraná)

11,50- 12,30 oběd

12,30- 14,15 odpolední odpočinek

14,15- 16,00 svačina, volná hra, pobyt venku

Podle momentálních podmínek je možné v uvedeném kontextu uplatňovat i další varianty časového řešení.

6.2 Integrované bloky

6.2.1 Září - období Michaelské slavnosti

Název integrovaného bloku	Září - období Michaelské slavnosti
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p><i>Motto: „Když se dny krátí, klíčí v srdci jas, nad nimi Michael, dárce světla v nás.“</i></p> <p>Charakteristika období: Uvědomění si významu podzimu jako období sklizně úrody a počátku procesu odumírání života v přírodě. Sv. Michael jako symbol boje s těmito silami (odvaha, statečnost, schopnost čelit překážkám a nebezpečí).</p>

Září - období Michaelské slavnosti	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	posilování vůle, odhodlání a odvahy dětí	Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	schopnosti čelit překážkám a nebezpečí	odvahu k překonání sil zla
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	prožitek sklizně	sklizeň podzimních plodů
zvládnout základní pohybové dovednosti a	rozvoj pohybových	vydatný pohyb venku, běh, překonávání překážek a terénních nerovností,

Září - období Michaelské slavnosti	vzdělávání	
<p>prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>	<p>dovedností, koordinace pohybu</p>	<p>lezení do výšky</p>
<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>	<p>zvládnání stolování a sebeobsluhy</p>	<p>zpracování zeleniny a příprava michaelské polévky</p>
<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>	<p>zvládnání jednoduchých pracovních úkonů</p>	<p>první pečení chleba</p>
<p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p>	<p>rozvoj řečových schopností</p>	<p>básně a písně s motivy kamene nebo železa (např. Kovej, kovej kováříčku, Já mám koně) nebo plodů a sklizně (např. Pod naším okýnkem, Koulelo se koulelo červené jablíčko apod.)</p>

Září - období Michaelské slavnosti	vzdělávání	
naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	sledování a vyprávění příběhu	básně a písně s motivy kamene nebo železa (např. Kovej, kovej kováříčku, Já mám koně) nebo plodů a sklizně (např. Pod naším okýnkem, Koulelo se koulelo červené jablíčko apod.)
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		pohádky vyjadřující souboj
všimnout si změn a dění v nejbližším okolí	přemýšlení a vyjádření svých úvah	Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	chápaní prostorových pojmů	vydatný pohyb venku, běh, překonávání překážek a terénních nerovností, lezení do výšky
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	řešení úkolů ze situace	sklizeň podzimních plodů
chápat slovní vtip a humor	navazování kontaktů s dospělými	zpracování zeleniny a příprava michaelské polévky
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat		Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho		
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících,	vyjádření fantazie	výtvarné vyjádření prožitků

Září - období Michaelské slavnosti	vzdělávání	
nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)		
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	uvědomování si svých limitů	odvahu k překonání sil zla
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	spolupráce, role ve společenství	Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	společná řešení	sbírání a mletí obilí na mlýnku
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		
spolupracovat s ostatními		
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci	pravidla chování a dodržování pravidel her	Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)

Září - období Michaelské slavnosti	vzdělávání	
svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	sebehodnocení a sebekázeň	odvahu k překonání sil zla
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)	rozvoj hudebních a pohybových schopností	básně a písně s motivy kamene nebo železa (např. Kovej, kovej kovářičku, Já mám koně) nebo plodů a sklizně (např. Pod naším okýnkem, Koulelo se koulelo červené jablíčko apod.)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	orientace ve známém i méně známém prostředí	Michaelská slavnost (dračí stezka s úkoly, pouštění draků,...)
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	plnění zadaných úkolů	krájení ovoce

6.2.2 Říjen - období vrcholícího podzimu

Název integrovaného bloku	Říjen - období vrcholícího podzimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Prohloubení činností souvisejících s podzimem, procítění v barvách, práce s přírodninami, příprava zahrady na zimní období. Skřítkci jako symbol životní síly přírody stahující se do nitra Země.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci	Očekávané výstupy:

Název integrovaného bloku	Říjen - období vrcholícího podzimu
vzdělávacího obsahu	Prožitek uspokojení z překonaného strachu, nálada, harmonie a zklidnění, význam drobné práce, napodobování pohybů, rozvoj všech smyslů, pracovní úkony, domluva slovy i gesty, učení novým slovům, popis situace, utváření rýmů, vymyšlení slov, synonyma, homonyma a antonyma, zájem o knížky, soustředění na činnost, dozvídání se nových věcí, chápání prostorových pojmů, rozvoj fantazie a tvořivosti, prožití radosti ze zvládnutého, citlivost ke vztahu k přírodě, živým bytostem i věcem, vnímání, co okolí potřebuje, každý má ve společenství své místo, uvědomování si nebezpečí při práci s nástroji, vnímání změn v přírodě, úklid a péče o prostředí školky.

Říjen - období vrcholícího podzimu	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	prožitek uspokojení z překonaného strachu	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítek z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	nálada, harmonie a zklidnění	básně a písně s motivy podzimu a skřítek (např. Tluče skřítek na kameny, Vyletěl si pyšný drak apod.)
záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	význam drobné práce	barevné kompozice z listů a přírodnin, v dílně výroba draků, a zvířátek z kaštanů nebo šípků, frotáž z listů, řetězy
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	napodobování pohybů	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítek z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově	rozvoj všech smyslů	barevné kompozice z listů a přírodnin, v dílně výroba draků, a zvířátek z kaštanů nebo šípků, frotáž z listů, řetězy

Říjen - období vrcholícího podzimu	vzdělávání	
rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		
zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)		
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	pracovní úkony	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	domluva slovy i gesty	básně a písně s motivy podzimu a skřítků (např. Tluče skřítek na kameny, Vyletěl si pyšný drak apod.)
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad	učení novým slovům	pohádky o skřítcích, o silách působících v Zemi
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno		
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon		
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	popis situace	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)

Říjen - období vrcholícího podzimu	vzdělávání	
naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	utváření rýmů	básně a písně s motivy podzimu a skřítků (např. Tluče skřítek na kameny, Vyletěl si pyšný drak apod.)
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	vymýšlení slov, synonyma, homonyma a antonyma	pohádky o skřítcích, o silách působících v Zemi
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	zájem o knížky	pohádky o skřítcích, o silách působících v Zemi
sledovat očima zleva doprava	soustředění na činnost	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	dozvídání se nových věcí	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	chápaní prostorových pojmů	pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi		
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)	rozvoj fantazie a tvořivosti	barevné kompozice z listů a přírodnin, v dílně výroba draků, a zvířátek z kaštanů nebo šípků, frotáž z listů, řetězy

Říjen - období vrcholícího podzimu	vzdělávání	
<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodit, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p>	<p>prožití radosti ze zvládnutého</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>	<p>citlivost ke vztahu k přírodě, živým bytostem i věcem</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>	<p>vnímání, co okolí potřebuje,</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>	<p>každý má ve společenství své místo</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným</p>	<p>uvědomování si nebezpečí při práci s nástroji</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>	<p>vnímání změn v přírodě</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>
<p>spolupracovat s ostatními</p>	<p>úklid a péče o prostředí školky</p>	<p>pracovní činnosti uvnitř i venku - šití skřítků z plsti a ovčí vlny, péče o záhony na zahradě - rytí, úprava cestiček, vysazení stromu (den stromu), výprava do lesa se sběrem přírodnin (kůra, kameny, větvičky, mech, šišky...)</p>

6.2.3 Listopad - období Martinské slavnosti

Název integrovaného bloku	Listopad - období Martinské slavnosti
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Prožitek zkracujícího se dne prostřednictvím tradičních lidských činností uprostřed kruhu blízkých lidí, prožitek vzájemnosti. Doba světél a luceren. Sv. Martin jako symbol lidského soucítění, vzájemné pomoci a úcty.

Listopad - období Martinské slavnosti	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	prožívání společenství	drobné činnosti v kruhu kamarádů - tkaní na rámu, vyšívání, praní a česání ovčí vlny, výroba martinských lucerniček a světýlek z dýní, papíru, sklenic, závěsné pohyblivé objekty z přírodnin nebo papíru, venku hrabání listí
spolupracovat s ostatními		Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
utvořit jednoduchý rým		
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)		
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění	tepla v lidských vztazích	pohádky vyjadřující motiv dělení, obdarování, Legenda o sv. Martinovi

Listopad - období Martinské slavnosti	vzdělávání	
svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé	pohody ve společenství	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)		
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí		
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	zážitek světla a tmy	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)	zprostředkované poznání světa-v obraze	básně a písně s motivem světla a lucerniček (např. Světla, světla lucerničky, Půjdem spolu do chalupy apod.),
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	dobrý příklad chování dospělých	pohádky vyjadřující motiv dělení, obdarování, Legenda o sv. Martinovi
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	učení se rozdělit se a obdarovat druhé	drobné činnosti v kruhu kamarádů - tkaní na rámu, vyšívání, praní a česání ovčí vlny, výroba martinských lucerniček a světýlek z dýní, papíru, sklenic, závěsné pohyblivé objekty z přírodnin nebo papíru, venku hrabání listů
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	vnímání změny času-krátký den a dlouhá noc	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
rozhodovat o svých činnostech	rozvoj praktických činností	drobné činnosti v kruhu kamarádů - tkaní na rámu, vyšívání, praní a česání

Listopad - období Martinské slavnosti	vzdělávání	
		ovčí vlny, výroba martinských lucerniček a světýlek z dýní, papíru, sklenic, závěsné pohyblivé objekty z přírodnin nebo papíru, venku hrabání listí
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	vnímání přirozenosti změn v okolí	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	osvojování tradic lid. vývoje	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	vnímání vlastních pohnutek	drobné činnosti v kruhu kamarádů - tkaní na rámu, vyšívaní, praní a česání ovčí vlny, výroba martinských lucerniček a světýlek z dýní, papíru, sklenic, závěsné pohyblivé objekty z přírodnin nebo papíru, venku hrabání listí
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	porozumění různým emocím a náladám	pohádky vyjadřující motiv dělení, obdarování, Legenda o sv. Martinovi
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je	vnímání, co si druhý přeje	pohádky vyjadřující motiv dělení, obdarování, Legenda o sv. Martinovi
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	vnímání co je příjemné a nepříjemné	pohádky vyjadřující motiv dělení, obdarování, Legenda o sv. Martinovi
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	radost ze zážitků.	Martinská slavnost (večerní průvod s lucerničkami, hledání Martina)

6.2.4 Prosinec - období Adventu a Vánoc

Název integrovaného bloku	Prosinec - období Adventu a Vánoc
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Motto: „Byť Kristus v Betlémě se tisíckráté zrodil, jsi ztracen, dokud se i v tobě nenarodil.“ Angelus Silesius

Prosinec - období Adventu a Vánoc	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	nálada očekávání a tajemství, ztišení se	postupné budování jesliček (po týdnech: minerály, rostliny, zvířata, lidé)
sledovat a vyprávět příběh, pohádku		poslech adventních příběhů, pohádky s motivem očekávání
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	činnosti podporující myšlení	Básně a písně s adventním obsahem a později vánoční koledy (např. Šla Maria, Byla cesta ušlapaná), vyprávění a poslechové činnosti
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“		pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra, hádanky
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní	cvičení jemné motoriky	pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra,

Prosinec - období Adventu a Vánoc	vzdělávání	
potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		hádanky
spolupracovat s ostatními	úklid - nastolování pořádku a řádu ve věcech	pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra, hádanky
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	sladění pohybu se zpěvem	Básně a písně s adventním obsahem a později vánoční koledy (např. Šla Maria, Byla cesta ušlapaná), vyprávění a poslechové činnosti
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	správné vyslovování, tempo a intonace řeči, domluva slovy i gesty	Básně a písně s adventním obsahem a později vánoční koledy (např. Šla Maria, Byla cesta ušlapaná), vyprávění a poslechové činnosti
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	improvizace	Adventní slavnost (adventní světelná spirála), vánoční slavnost (Hra o Marii a narození děťátka)
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	soustředění na činnost a udržení pozornosti	Básně a písně s adventním obsahem a později vánoční koledy (např. Šla Maria, Byla cesta ušlapaná), vyprávění a poslechové činnosti pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra, hádanky
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si	učení se nazpaměť krátkým	Adventní slavnost (adventní světelná spirála), vánoční slavnost (Hra o Marii

Prosinec - období Adventu a Vánoce	vzdělávání	
zapamatovat a vybavit	textům a jejich vybavování v situaci (dramatické schopnosti při divadle)	a narození děťátka)
orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	orientace v prostoru	Adventní slavnost (adventní světelná spirála), vánoční slavnost (Hra o Marii a narození děťátka)
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	přizpůsobení svého chování situaci	postupné budování jesliček (po týdnech: minerály, rostliny, zvířata, lidé)
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	organizace hry	Básně a písně s adventním obsahem a později vánoční koledy (např. Šla Maria, Byla cesta ušlapaná), vyprávění a poslechové činnosti pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra, hádanky
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)	vyjádření prožitků	Adventní slavnost (adventní světelná spirála), vánoční slavnost (Hra o Marii a narození děťátka)
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	spolupráce s ostatními, každý má svou roli a místo.	pečení cukroví - více druhů (formování, vykrajování, válení, lití), výroba vánočních přání, ozdob a řetězů ze slámy, drobné dárky, dětská vánoční hra, hádanky
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair		Adventní slavnost (adventní světelná spirála), vánoční slavnost (Hra o Marii a narození děťátka)

6.2.5 Leden - období „nového léta“

Název integrovaného bloku	Leden - období „nového léta“
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Příchod Tří králů- Tříkrálová slavnost, doznívání zážitku Vánoc (k obrazu pastýřů - cítění se poji kvalita myšlení - moudrost králů), ukončení vánočního období slavností světla-Hromnice. Nový rok jako symbol optimismu a nové perspektivy.

Leden - období „nového léta“	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	nálada optimismu a radosti z naplněného očekávání	slavnost Tří králů
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	vnímání běhu času (den, měsíc, rok)	slavnost Tří králů
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	osvojení pravidel chování	slavnost Tří králů
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá,	respektování druhého	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálek, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností,

Leden - období „nového léta“	vzdělávání	
jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené		dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)		slavnost Tří králů
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	ovládání svého chování	slavnost Tří králů
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	soucit se zvířaty a péče o ně	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálek, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat péče o ptáčky a zvířata v zimě (krmítko, cesty ke krmelci)
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte	tříbení smyslů	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálek, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat	první počítání a elementární matematické souvislosti	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálek, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat

Leden - období „nového léta“	vzdělávání	
více, stejně, méně, první, poslední apod.)		
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	nalézání nových řešení	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálků, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	pojmenovávání všeho okolo	slavnost Tří králů
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	přednes, recitace, zpěv	básně a písně o zimě (např. Sněží, sněží, Postavil jsem sněhuláka, Padají bílé hvězdy, Usnul vrabec za komínem),
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	formulování otázek a odpovědí	pohádky s perspektivou a pohledem na vlastní možnosti
zachovávat správné držení těla	správné držení těla	pohybové hry, hry na tělo, prstové hry
zachovávat správné držení těla	pohybové dovednosti při zimních sportech	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálků, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat
zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	zvládání jemné motoriky	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálků, vločky z hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	pojmenování částí těla	pohybové hry, hry na tělo, prstové hry
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí;	péče o zdraví	barevné mozaiky a mandaly, navlékání skleněných korálků, vločky z

Leden - období „nového léta“	vzdělávání	
chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých		hedvábného papíru, výroba kalendářů - plánování budoucích činností, dostatek volného pohybu povzbuzujícího dýchání a krevní oběh, odlévání svíček ze včelího vosku, krmení ptáků nebo zvířat

6.2.6 Únor - období Masopustu

Název integrovaného bloku	Únor - období Masopustu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Prožitek vrcholného období zimy v jeho tradičním pojetí jako období začátku pronikání životních sil z nitra Země na povrch. Masopust jako symbol živelnosti, opaku adventního období - cesta sebevyjádření, seberealizace.

Únor - období Masopustu	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	Nálada nasycenosti, pocitu dostatku („hodování“) a radosti	básně a písně o zvířátkách, masopustní říkadla, zvukové experimenty - hra s tóny i rytmem (např. Jemine domine, Já jsem muzikant, Kalamajka apod.) masopustní průvod
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	podpora nápadů a experimentování, prožívání různých rolí	dramatizace příběhů, vyrábění masek a papírových panáků, řetězů, smažení koblih

Únor - období Masopustu	vzdělávání	
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	zvládání pohybu-tance, napodobování pohybu a gest	masopustní průvod
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	rozvoj zacházení s pomůckami, výtvarnými materiály, jednoduchými hudebními nástroji	dramatizace příběhů, vyrábění masek a papírových panáků, řetězů, smažení koblih
chápat slovní vtip a humor	chápaní slovního humoru a vtipu	básně a písně o zvířátkách, masopustní říkadla, zvukové experimenty - hra s tóny i rytmem (např. Jemine domine, Já jsem muzikant, Kalamajka apod.) dramatizace příběhů, vyrábění masek a papírových panáků, řetězů, smažení koblih pohádky s motivem hojnosti nebo s náladou působení skrytých procesů v přírodě
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	vymyšlení slov a rýmů, rozvoj přemýšlení a úvah	básně a písně o zvířátkách, masopustní říkadla, zvukové experimenty - hra s tóny i rytmem (např. Jemine domine, Já jsem muzikant, Kalamajka apod.)
zorganizovat hru	chápaní prostoru, vyjádření představivosti a fantazie	masopustní průvod
zorganizovat hru	vyjádření svých prožitků, překonání studu	masopustní průvod
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	rozvoj rytmu a tempa, porozumění neverbálním projevům	masopustní průvod
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	praktické zkušenosti.	dramatizace příběhů, vyrábění masek a papírových panáků, řetězů, smažení koblih

6.2.7 Březen - období příchodu jara

Název integrovaného bloku	Březen - období příchodu jara
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Zahájení prací na zahradě jako prostředek poznávání a pozorování probuzené přírody pohyb, tradiční dětské činnosti a hry jako symbol radostnosti, čínorodosti a nových sil.

Březen - období příchodu jara	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	nálada probuzení, čerstvosti, čínorodé práce a tvoření	básně a písně o jaru (např. Vozilo se na jaře, Slunce volá na sněženku, Mám šáteček mám, Otloukej se, píšťaličko apod.)
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)		práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrknání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	postupné přesouvání aktivit ven z mateřské školy	práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrknání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní	vítání jara, pomoc a péče o životní prostředí (pořádek, péče o rostliny)	Semínková slavnost

Březen - období příchodu jara	vzdělávání	
<p>zdraví i životní prostředí</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)</p>		
<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>	<p>uvědomění si, co je zdravé a nezdravé</p>	<p>básně a písně o jaru (např. Vozilo se na jaře, Slunce volá na sněženku, Mám šáteček mám, Otloukej se, pišťaličko apod.)</p> <p>práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou</p> <p>pohádky vyjadřující životní sílu a odhodlání</p>
<p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p>	<p>vnímat, že svět má svůj řád</p>	<p>jarní slavnost - vynášení Mořeny</p>
<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>	<p>zvládat činnosti na zahradě</p>	<p>práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou</p>
<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>	<p>zvládání hudebních dovedností, výtvarných dovedností a technik</p>	<p>básně a písně o jaru (např. Vozilo se na jaře, Slunce volá na sněženku, Mám šáteček mám, Otloukej se, pišťaličko apod.)</p> <p>práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou</p>
<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní</p>	<p>šití, háčkování na prstech, práce v dílně</p>	<p>práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického</p>

Březen - období příchodu jara	vzdělávání	
potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)		těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	respektování pravidel při chování v přírodě	práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou
vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	spolupráce s dospělými, domluva na společném řešení	práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou jarní slavnost - vynášení Mořeny Semínková slavnost
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	bránění se projevům násilí a ubližování	práce na zahradě - úprava záhonů, vysévání květin a zeleniny, splétání proutků, otloukání píšťalek, cvrnkání kuliček, výroba ptáčků z vizovického těsta nebo ovčí vlny, zážitky s vodou pohádky vyjadřující životní sílu a odhodlání jarní slavnost - vynášení Mořeny
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	umět vyjádřit své potřeby a práva	jarní slavnost - vynášení Mořeny Semínková slavnost

6.2.8 Duben - období Velikonoc

Název integrovaného bloku	Duben - období Velikonoc
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Motto: <i>„Každá idea, která se ti nestane ideálem, zabíjí v tvé duši nějakou silu“</i>

Duben - období Velikonoc	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	Prožitek Velikonoc jako tajemství nového života a snahy o novou kvalitu prožívání	Velikonoční slavnost (vystoupení dětí pro rodiče)
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	vyjádření svých prožitků, nálada jara a čerstvosti, povzbuzení	pohádky s motivem odpuštění, obětování, altruismu
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)		
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se		

Duben - období Velikonoc	vzdělávání	
ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	vnímání dějů v přírodě	výlety, výpravy do přírody
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	rozvoj smyslů-pozorování, postřeh, všímání si změn	básně a písně s velikonoční tematikou, velikonoční koledy (např. Koleda, koleda tetičko, Hody, hody doprovody, Kuřátko, Už si vrabci koupou břicho apod.),
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech		výlety, výpravy do přírody
poznat napsané své jméno	vnímání toho, co je důležité a podstatné	zdobení velikonočních kraslic, pečení tradičního velikonočního pečiva (jidáše, mazanec, beránek, velikonoční perníčky), rytmizace říkadel, úklid vnitřních prostor mateřské školy, ztvárnění
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	vyjadřování pocitů, nápadů, postřehů, formulování otázek	zdobení velikonočních kraslic, pečení tradičního velikonočního pečiva (jidáše, mazanec, beránek, velikonoční perníčky), rytmizace říkadel, úklid vnitřních prostor mateřské školy, ztvárnění
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	koordinace oka a ruky, pohybu se zpěvem, dechu a pohybu	Velikonoční slavnost (vystoupení dětí pro rodiče)
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	třídění, uklízení, smysl pro řád	zdobení velikonočních kraslic, pečení tradičního velikonočního pečiva (jidáše, mazanec, beránek, velikonoční perníčky), rytmizace říkadel, úklid vnitřních prostor mateřské školy, ztvárnění

6.2.9 Květen - období svatodušních svátků - letnic

Název integrovaného bloku	Květen - období svatodušních svátků - letnic
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Charakteristika období: Navázání na předchozí období prožitím vztahu k nejbližší osobě, svatební veselice. Otvírání studánek - královničky jako symbol uvolnění léčivých sil Země vnitřním očištěním, holubice jako symbol svobodného ducha a svobodné vůle.

Květen - období svatodušních svátků - letnic	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	prohlubování vztahu k někomu blízkému, vztahu důvěry a radosti z blízkých lidí, pojmenování rodiny	básně a písně o vztahu k někomu blízkému (např. Vyletěla holubička, Kdes holubičko lítala apod.) nebo se vztahem k otvírání studánek (Lesní studánka, Konvalinka apod.) slavnost Otvírání studánek nebo slavnost Letnic (svatba)
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	psaní svého jména a poznávání prvních písmen	vyrábění květin, košíčků, věnečků z krepového papíru, v dílně výroba lodiček z kůry stromů nebo větrníků, sbírání bylin, holubičky z papíru nebo včelího vosku, pečení svatodušního koláče
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	jaké vztahy jsou v rodině, úlohy lidí v rodině	pohádky vyjadřující motivy probuzení, osvobození, sebeuvědomění
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických		slavnost Otvírání studánek nebo slavnost Letnic (svatba)

Květen - období svatodušních svátků - letnic	vzdělávání	
zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat		
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	orientace doma a ve školce, vnímání širší rodiny a přátel a jejich úlohy	vyrábění květin, košíčků, věnečků z krepového papíru, v dílně výroba lodiček z kůry stromů nebo větrníků, sbírání bylin, holubičky z papíru nebo včelího vosku, pečení svatodušního koláče
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	návyky společenského chování (slušnost muže k ženě, stolování,....)	vyrábění květin, košíčků, věnečků z krepového papíru, v dílně výroba lodiček z kůry stromů nebo větrníků, sbírání bylin, holubičky z papíru nebo včelího vosku, pečení svatodušního koláče
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla		
přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	rozhodování o svých činnostech, organizace her	vyrábění květin, košíčků, věnečků z krepového papíru, v dílně výroba lodiček z kůry stromů nebo větrníků, sbírání bylin, holubičky z papíru nebo včelího vosku, pečení svatodušního koláče
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	vnímání čistoty přírody a potřeby čistého životního prostředí, těšení z přírodních krás	slavnost Otvírání studánek nebo slavnost Letnic (svatba)
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)	slovní výpovědi a sdělení,	básně a písně o vztahu k někomu blízkému (např. Vyletěla holubička, Kdes

Květen - období svatodušních svátků - letnic	vzdělávání	
	popis situace, vyjadřování myšlenek	holubičko lítala apod.) nebo se vztahem k otvírání studánek (Lesní studánka, Konvalinka apod.)
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých		pohádky vyjadřující motivy probuzení, osvobození, sebeuvědomění
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)		

6.2.10 Červen - období svátku sv. Jana

Název integrovaného bloku	Červen - období svátku sv. Jana
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Motto: „On musí růsti, já pak menšiti se...“ (Evangelium sv. Jana)

Červen - období svátku sv. Jana	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických	nálada obratu, proměny	básně, pohybové hry a písně s letní tematikou (motivы tance, ohně, slunce - byliny, víly- Letí motýl, Maminka Pampeliška,...)

Červen - období svátku sv. Jana	vzdělávání	
zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí		
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	prožití horka, tepla, rozdíl teplo, světlo, voda, vzduch- vnímání živlů	lisování rostlin, sušení bylin, pletení věnečků, pečení svatojánského koláče Výlety a pobyty v přírodě
mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	experimentování s materiály, konstrukce, prohlubování zručnosti a nápadů	pohádky o vílách, čarování, slunci, moci přírodních sil, pozorování mraků a hvězd
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	rozvoj pohybových dovedností, chůze-turistika, vytrvalost	Výlety a pobyty v přírodě
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	samostatnost při výletech, péče o vlastní věci	Výlety a pobyty v přírodě
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	odloučení od rodičů, poznávání neznámého, chování v restauraci	svatojánský oheň a spaní ve školce, pozorování noční oblohy Rozloučení s předškoláky
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky,	orientace v přírodě-značky, dopravní značky, pohyb	Výlety a pobyty v přírodě

Červen - období svátku sv. Jana	vzdělávání	
označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	v dopravním prostředku	
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)	vnímat, co je zajímavé, nápady, inspirace, řešení nenadálých situací	lisování rostlin, sušení bylin, pletení věnečků, pečení svatojánského koláče pohádky o vílách, čarování, slunci, moci přírodních sil, pozorování mraků a hvězd
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	vyjádření sebe sama, svých limitů	Svatojánský jarmark svatojánský oheň a spaní ve školce, pozorování noční oblohy Rozloučení s předškoláky
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného	těšení z přírodních i kulturních krás	lisování rostlin, sušení bylin, pletení věnečků, pečení svatojánského koláče Výlety a pobyty v přírodě

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
podmínky ke vzdělávání demografické (motivace žáků/děti, postoje žáků/děti ke škole),
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),

podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

analýza školní dokumentace,
anketa pro rodiče,
hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),
vzájemné hospitace pedagogů,
zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti

rozhovor kolegia pedagogů

7.3 Časový plán

Průběžně týdně ve třídách (třídní učitelky)

Měsíčně (ředitelka)

1x za 14 dní na pedagogické radě školy

Měsíčně (rodičovské schůzky a večery)

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Za evaluaci obsahu vzdělávání ve třídách třídní učitelky (písemné záznamy)

Za evaluaci řízení školy ředitelka (Výroční a hodnotící zprávy)

Za koordinaci a spolupráci s rodiči pedagogická rada (písemné záznamy)

Hospitace a návštěvy, spolupráce kolegia učitelů (ústní sdělení, zápisy do třídních knih, písemné záznamy na pedagogické radě)